97844 ـ جمع بین دو نماز برای بیمار

سوال

بیماری به سرطان معده مبتلاست و برای خروج مایعات و فضلات سوراخی در شکم او ایجاد کرده‌اند. او می‌پرسد که آیا برایش جایز است که دو نماز را جمع ببندد و یکجا بخواند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

بله، برای ایشان جایز است که دو نماز را یکجا بخواند به این صورت که نماز ظهر را همراه با عصر و نماز مغرب را همراه با عشا به صورت تقدیم یا تاخیر ـ بر حسب آنچه برایش راحت‌تر است ـ بخواند، زیرا سختی حاصل از بیماری از جمله عذرهایی است که جمع بین دو نماز را جایز می‌سازد و پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به زنی که دچار استحاضه بود و خون در غیر روزهای عادت ماهیانه از وی خارج می‌شد اجازه دادند که بین دو نماز جمع ببندد و این را ابوداوود (۲۸۷) و ترمذی (۱۲۸) روایت کرده‌اند و آلبانی در صحیح سنن ترمذی حسن دانسته است. استحاضه نیز نوعی بیماری است و امام احمد برای جواز جمع بین دو نماز برای بیمار چنین استدلال کرده که بیماری از سفر سخت‌تر است و ایشان بعد از غروب حجامت کردند و سپس شام خوردند و سپس نمازهای مغرب و عشاء را با هم یکجا خواندند. (کشف القناع: ۲/ ۵).

(تقدیم یا تاخیر یعنی اینکه نماز ظهر و عصر را در وقت ظهر یا در وقت عصر همراه با هم بخواند و نماز مغرب و عشاء را در وقت مغرب یا وقت عشاء با هم بخواند)

توجه:

باید توجه داشت که بیماری که جمع بین دو نماز برایش جایز است باید هر نماز را کامل ادا کند و آن را قصر نکند زیرا قصر یعنی دو رکعت خواندن نمازهای چهار رکعتی فقط برای سفر است و در غیر سفر جایز نیست و این که برخی از مردم گمان می‌کنند هر کس در شهر خود به سبب بیماری بین دو نماز جمع کند اجازه دارد نمازها را قصر هم بکند گمانی درست نیست.

شیخ الاسلام ابن تیمیه ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «سبب قصر تنها سفر است و در غیر سفر جایز نیست اما جمع (یعنی یکجا خواندن نمازهای ظهر و عصر و نمازهای مغرب همراه عشاء) برای نیاز و عذر است پس اگر به آن نیاز پیدا کرد در سفر ـ

کوتاه یا بلند ـ نمازهایش را جمع می‌کند و همینطور در باران و مانند آن و بیماری و مانند آن و دیگر اسباب. چرا که هدف از جمع، رفع حرج و سختی از امت است» (مجموع الفتاوی: ۲۲/ ۲۹۳).

از الله متعال خواهانیم که بیماران مسلمان را شفا دهد و به آنان صبر و خشنودی روزی دهد.

والله اعلم